

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Aliquæ solutiones adversariorum diluuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quæst. Vltima, vtrum ens præscindatur. 201

vniversale eminentissimo modo, & secunda est obiectum particulare: ergo sunt proportionales propriæ contradictoriæ, ac proinde falsa erit solutio Adversariorum.

Secundo contra, quia vniversale eminentissimo modo æquivaleret vniversali formaliter ablati imperfectionibus; unde sicut vniversale formaliter comprehendit sub se omnia singularia, & particularia cum imperfectione pluralitatis, ita similiter sine tali imperfectione: Imo cum summa perfectione vniversale eminentissimum comprehendit, & continet in se omnia particularia, respectu quorum dicitur vniversale: atqui vniversale formale ratione talis comprehensionis potest esse obiectum propositionis contradictoriæ, & immediate contradicentis propositioni obiecti particularis contenti sub ipso, si illa sit affirmativa, & hæc negativa, vt patet ex dictis: ergo similiter vniversale eminentissimum potest esse obiectum propositionis contradictoriæ, seu contradicentis alteri propositioni habenti pro obiecto particulare comprehensum sub tali vniversali, dum tamen prima propositio sit affirmativa, & secunda sit negativa, quia vbi datur eadem ratio formalis est idem effectus, vel quasi effectus formalis. Unde sicut hæc propositio vniversalis formaliter, omnis homo est animal, destruit, & excludit omnem veritatem ab hac propositione, aliquis homo non est animal, quia illa vniversaliter opponitur isti per affirmationem, & negationem, ita similiter in Deo datur omni-identitas, destruit omnem veritatem ab hac propositione, & in ipsa in Deo inter absoluta non datur aliqua identitas, &c. quia prima sicut opponitur omni distinctioni ita opponitur cuicumque distinctioni contradictoriæ ratione affirmationis, & negationis; ac proinde si verificatur in Deo, vt vere, & propriè verificatur omni-identitas, non poterit verificari aliqua distinctio, quia verificabitur hæc propositio in Deo non datur aliqua identitas in ea ratione qua datur aliqua distinctio, videlicet ex natura rei, & sic erit verum dicere in Deo non datur omni-identitas, quia idem est non omnis ac aliqua non; sed per vos non datur aliqua identitas, scilicet ex natura rei, quia datur distinctio ex natura rei inter absoluta: ergo æquipollens illi verificatur, scilicet in Deo non datur omni-identitas: sed ex alio capite verificatur, in Deo datur omni-identitas, sicut omni-sapientia: ergo in Deo verificabuntur simul hæc duæ contradictoriæ, in Deo datur omni-identitas, in Deo non datur omni-identitas à parte rei.

SUBSECTIO I.

Aliquæ solutiones Adversariorum diluuntur.

Respondent Adversarij omni-identitatem divinam non opponi in Deo distinctioni ex natura rei: sed solum distinctioni reali inter absoluta, & ideo non excludere à Deo distinctionem ex natura rei, excluderet autem inquit si omni-identitas divina opponeretur distinctioni ex natura rei, quia in divinis simul non reperiuntur inter absoluta duo opposita, eo modo quo reperiuntur inter relativa duo supposita inter se opposita, v.g. Pater, & Filius.

Sed contra, quia omnis identitas in Deo opponitur. R. P. Ildeph. de Peñafiel, Theol. Schol. Tom. 1.

nitur adæquate omni distinctioni eo modo, quod adæquate opponitur omnis sapientia omni ignorantia, omni errori, & omni inscientia, & omnis potentia adæquate opponitur omni impotentia, & omnis simplicitas adæquate opponitur omni compositioni: ergo inadæquate opponitur omnis identitas alicui distinctioni; quia quando vnun vniversale opponitur alteri adæquate, opponitur etiam inadæquate alicui inferiori contento sub vniversali sibi adæquate opposito, v.g. quia omnis simplicitas opponitur omni compositioni adæquate, inadæquate opponitur alicui compositioni, quæ continetur sub omni compositione, & idem est de omni sapientia respectu alicuius ignorantia, sed omnis identitas est vniversalis, vt diximus, & opponitur omni distinctioni, quæ vniversalis est: ergo inadæquate opponitur alicui distinctioni contentæ sub omni distinctione; atqui distinctio ex natura rei est aliqua distinctio contenta sub omni distinctione à parte rei: ergo omnis identitas divina opponitur inadæquate, verè, & propriè distinctioni ex natura rei; sicut opponitur omnis sapientia ignorantia ex natura rei; & omnis simplicitas compositioni à parte rei ex natura rei. Ratio à priori est infinitas divinæ identitatis; illimitatio, & independentia illius; sed per vos vnun prædicatum absolutum excludit quodcumque sibi oppositum propter infinitatem, & perfectionem vnus, & propter imperfectionem sui oppositi; inter absoluta enim, si detur oppositio in divinis, talis oppositio est propter imperfectionem alterius oppositi: ergo si identitas divina opponitur distinctioni ex natura rei, sine dubio excludet illam à Deo inter absoluta prædicata ipsius; sicut simplicitas divina excludit compositionem ex natura rei, quia opponitur illi.

Confirmatur, quia nihil maius essentiale potest reperiri, nec cogitari, quam essentia Dei, & nihil attributale maius attributis Dei, vt constat ex communi consensu Patrum Ecclesiæ; Deus enim, vt ait Augustinus, maior est in omni ratione, quam possit intellectus attingere; quod etiam confirmat Divus Dionysius de divinis nominibus, cap. 1. fere initio de Dei natura agens: Ignoratio inquit, summæ eius essentia, ac natura, quæ omnem orationem, sensum, essentiamque vincit, scientiam ei tribuere debemus. Sancti Nazianz. orat. 49. post medium: Certe, (inquit) hoc est Deus, quod cum dicitur, non potest dici; cum æstimatur, non potest æstimari, cum definitur, ipsa definitione crescit, quem omnia nesciunt, & metuendo sciunt; Origen. lib. 1. Periar. cap. 1. quid, (inquit) in omnibus intellectualibus tam præstans omnibus, tam inæstimabiliter, atque ineffabiliter præcellens est quam Deus? Sancti Chrysostom. in id psalm. 47. Magnus Dominus, & laudabilis nimis; magnus, (inquit) dicunt; sed quam magnus non dicunt, hoc enim nemo scit; Et ideo subiunxit, & laudabilis valde, non enim est finis eius magnitudinis; quod autem dicit, est eiusmodi: oportet eum tanta gloria afficere, & laudare id, quod supra omnem modum, &c. Theodotus Episcopus Ancyrae tomo 6. Concilii Ephesini, cap. 10. Divina (inquit) natura humane mentis captum effugit; sublimior est quam quæ nostro sensu attingi queat. Sanctus August. lib. 5. de Trinitate, cap. 1. Intellegamus, (inquit) Deum, si possumus quantum possumus; Et cum præclara de eius excellentia

C c dixisset.

dixisset, subdit: Quisquis Deum ita cogitat, & si non dum potest omnino invenire quid sit, pie tamen cavet, quantum potest aliquid de eo sentire quod non sit. Sanctus Anselmus *De Incarnatione Verbi. cap. 4. col. 3.* probat esse unum tantum Deum, quia est summum bonum, hoc enim est quod sic præstat alijs ut nec par habeat, nec præstantius. *Et in Prologo cap. 15.* ergo (inquit) Domine, es quiddam maius, quam cogitari possit. Et sanctus Bernardus *lib. 5. de consideratione ad Eugenium*: Quid est (inquit) Deus? quo nihil melius, nihil maius excogitari potest. Et Arist. *lib. 9. Ethic. cap. 4.* ait: Deum habere summum bonum omni intellecto esse maius. Tandem Cicer. *lib. 1. de natura Deorum*. Ea est (inquit) Dei vita, qua nihil beatius, nihil omnino bonis omnibus affluentius excogitari potest. Et Seneca in *praefatione librorum questionum naturalium*: Quid est, (inquit) Deus? mens univerti. Quid est Deus? quod vides totum, & quod non vides totum: sic deum magnitudo sua illi redditur, qua nihil maius excogitari potest. Ecce authores hi ita constituunt Deum ut sit summum, & maximum in sua natura, & perfectionibus, ita ut sicut nulla potest natura excogitari maior quam natura Dei, ita nulla perfectio divina potest excogitari maior altera, quæ non sit in Deo. Ratio evidens à priori est, quia cum Deus in quacumque ratione sit infinitus, & intellectus creatus sit finitus in quacumque ratione, excedit Deus intellectum creatum; unde nihil potest intellectus ultra Deum maius Deo concipere; imo quando concipit Deum, si recte concipiat, iudicat Deum ita esse summum ut sit quid maius omnibus excogitabilibus, ac proinde nihil posse excogitari, quod non sit minus Deo in quacumque perfectione; ergo intellectus concipit Deum in eodem statu perfectionis, ut tam in natura, quam in attributis sit summe perfectus.

36 Tunc sic: quando aliquid est summum in aliquo genere, nullo modo potest habere admixtam aliquam rationem oppositam in illo genere, v. g. quando datur calor summus, nihil potest dari frigiditatis, quia summitas caloris ut in summitate conservetur, & simpliciter summus appellatur, non debet habere admixtam frigiditatem sibi oppositam, neque in summo, neque in remisso gradu, & ideo in igne non datur minima etiam pars frigiditatis, quia in igne datur summus calor, qui vere non esset talis, si haberet admixtam aliquam partem frigiditatis. Item, quia Beata Virgo est summe sancta nullum habet admixtum secum, etiam minimum peccatum, aut minimam culpam etiam levissimam, quod aliter contingeret si haberet aliquod peccatum veniale, & ratio est quia summum in vnoquoque genere est perfectissimum; sed ut ait Dionysius, bonum, & perfectissimum debet esse tale ex integra causa, malum autem seu imperfectum ex quocumque defectu; unde si Angelus haberet aliquam corruptibilitatem naturalem, etiam si non haberet omnem, non posset vocari summe incorruptibilis naturaliter; quapropter, quia Angelus habet compositionem etiam minimam ex substantia, & natura, quæ inter substantiales minima est, non potest vocari summe simplex, quia si summe simplex esset, simpliciter & absolute omnem excluderet compositionem oppositam simplicitati, itaque quia hoc est certissimum in natura, quotiescunque naturaliter datur summitas in aliquo

genere excluditur opposita ratio in illo genere.

Sed Deus est summe idem in absolutis ut his 37 verbis docet Ricard. de sancto Victore *lib. 12. cap. 17.* ubi summa simplicitas ibi vera, & summa unitas, summaque identitas; quidquid ergo in summo bono est vere, & summe, unum est neque aliud, & aliud ibi esse potest; sed idem ipsum est totum quod est eodem modo, loquitur Concil. Trident. *sessio 18. post medium*, ubi docet Deum habere summam identitatem in essentia, & attributis, & in relationibus respectu essentiae, & confirmat Concilium Lateranense *can. 4.* quod antea dixerat Dionysius, asserens Deum esse in summis, & pulcherrimis identitatis perfectionibus collocatum, cuius vestigijs insistent Bernard. *lib. 5. de consid. ad Eugenium*, inquit esse vnicè unum, & simplicissimam unitatem, imo, & meram simplicitatem, & identitatem, & ratio manifesta demonstrat tum à paritate rationis, quia quodcumque attributum divinum absolutum est summum in ea ratione qua tale est, & ideo sapientia divina est summa sapientia, & bonitas summa bonitas, & potentia summa potentia; nam sicut natura, & essentia divina est summa in ratione naturæ, & essentiae, ita similiter quodcumque attributum illius debet esse summum simpliciter, & absolute; cum autem identitas inter absoluta sit perfectio, attributum divinum debet esse in ratione identitatis summa omni modo positive, quia habet omnem gradum identitatis negative, quia excludit omnem rationem sibi oppositam, ut videre est in simplicitate divina, quæ quia talis est, est summa tam positive quam negative, igitur Deus in absolutis summe omni modo idem est.

Ergo excludit inter absoluta quaecumque 38 rationem etiam minimam oppositam, sed quaecumque distinctio etiam minima, sive modalis, sive ex natura rei adæquate vel inadæquate opponitur summe identitati Dei; ergo talis identitas excludit omnem, & quancumque distinctionem sive realem, sive ex natura rei inter absoluta: ergo nulla datur ex natura rei distinctio in Deo. Minor illa sic demonstratur, quia quidquid est subdistinctione ut sic, participat rationem oppositionis sive maximam, sive minimam, sive adæquatam, sive inadæquatam respectu identitatis ut sic, quia quidquid convenit superiori convenit omni contento sub illo; sed distinctio ut sic opponitur identitati ut sic eo modo quo rationale ut sic opponitur irrationali ut sic, & eo modo quo albedo ut sic nigredini ut sic, & simplicitas ut sic compositioni ut sic: ergo distinctio ex natura rei quæ est inferior, & participat rationem distinctionis ut sic, respectu cuius est inferior, participabit rationem oppositionis respectu identitatis ut sic, & respectu omnium quæ sub identitate ut sic comprehenduntur cum hoc tamen discrimine ut respectu identitatis ex natura rei non possit compari in eadem entitate, quia est perfecta, & adæquata opposito, cum alijs autem identitatibus possit compari in subiectis imperfectam identitatem habentibus, & non summam identitatem, quia minima oppositione opponitur illis, v. g. calor ut duo potest compari cum frigiditate ut tria, quia frigidum ut tria est imperfectum in ratione frigiditatis, & nihilominus aliquam imperfectam, & minimam oppositionem habet calor ut duo cum frigiditate

Quæst. Vltima, vtrum ens præscindatur. 203

te vt tria, quia sunt sub membris oppositis vt sic, participando quicquid convenit realiter illis, quando autem vt supra dixi summa frigiditas datur, nihil datur caloris, quia summum ratione suæ excellentiæ & perfectionis maxime opponitur non solum cum lumme opposito, sed etiam cum minimo existente sub ratione oppositi vt sic itaque quantum ad expellendum ab eodem subiecto quodcumque etiam minimum contentum sub opposito vt sic exerceat propriam, & perfectissimam rationem oppositionis, vt videre est in summa sanctitate Dei, quæ non solum opponitur peccato aut culpæ vt sic, sed etiam cuiusque etiam minime culpæ existenti sub peccato, & culpa vt sic ratione cuius expellit à Deo omnem, & quamcumque minimam culpam: sed identitas divina est summa in ratione identitatis inter absoluta: ergo non solum opponitur summe distinctioni, sed etiam cuiusque etiam minime distinctioni existenti sub distinctione vt sic à parte rei, sed distinctio ex natura rei est vera, & propria distinctio formalis à parte rei: ergo tali distinctioni opponitur verè, & proprie summa identitas quæ datur in Deo inter absoluta, quæ oppositio sufficit vt expellat illam à Deo inter absoluta.

39 Confirmatur hoc, hæc summa identitas ita est vt alia maior illa excogitari non possit vt patet ex supradictis; sed sic est quod si Deus haberet distinctionem ex natura rei inter absoluta, imò plures distinctiones ex natura rei vt vos asseritis, posset alia maior identitas excogitari intra rationem identitatis Dei inter absoluta: ergo nullo modo potest dari in Deo distinctio ex natura rei inter absoluta: minor sic demonstratur, quia illa est maior identitas, quæ habet minus distinctionis, quam ea quæ habet aliquam distinctionem, sicut illa est maior sapientia quæ minus ignorantia habet, quam ea quæ habet aliquid ignorantia, sed potest excogitari in Deo identitas inter absoluta sine vlla distinctione, sive realis, sive ex natura rei vt à Divo Thom. & omnibus eius discipulis intelligitur: ergo iam potest excogitari supposita vestra sententia, maior aliqua identitas identitate divina, si quidem potest excogitari identitas, quæ nihil distinctionis habeat inter absoluta.

40 Exemplo demonstratur, ideo quando concipimus Angelum, concipimus maiorem identitatem, ac est illa quam concipimus in homine, quia in homine concipimus identitatem admixtam pluribus distinctionibus, siquidem concipimus in homine distinctionem integram, distinctionem inter materiam, & formam, & distinctionem inter essentiam, & subsistentiam; in Angelo autem concipimus identitatem substantialem sine distinctionibus illis physicis, & solum eum distinctione ex subsistentia, & natura, & inter illas, ac proinde cum minori distinctione; item quando concipimus identitatem Dei concipimus maiorem identitatem Angeli identitatem, quia identitatem Dei concipimus non solum cum minori distinctione, sed etiam sine vlla, & identitatem Angeli concipimus cum pluribus distinctionibus: ergo si identitas Dei per vos, & quam vos ponitis, habet distinctionem ex natura rei, ac proinde aliquam distinctionem à parte rei, & quam nos ponimus, nullam habet etiam minimam distinctionem formalem seu ex natura rei: ergo maior identitas est quam nos ponimus in Deo ea quam vos ponitis in ipso: ergo alia excogitari potest maior ea identitate quæ per vos reperitur in Deo.

gitari potest maior ea identitate quæ per vos reperitur in Deo.

Sed non potest alia maior excogitari ea quam nos ponimus inter absoluta prædicata divina: ergo evidenter sequitur identitatem divinam non esse eo modo quo vos asseritis: sed potius eo modo quo nos cogitamus.

Igitur absolute dicendum est nullo modo dari in Deo distinctionem ex natura rei, neque vlla alia opposita identitati vt sic, sive adæquate, sive inadæquate, sive quomodocumque etiam minime opponatur.

Explicatur exemplo, si aliquis hæreticus diceret in Deo non dari compositionem realem, sed solum compositionem ex natura rei formaliter, evidenter convinceretur hoc modo: simplicitas divina, quia summa est in ratione simplicitatis, talis est conditionis, vt neque alia sit simplicitas neque excogitari possit maior tali divina simplicitate: Sed si in Deo detur compositio ex natura rei, etiam si non detur compositio realis potest esse maior, & excogitari maior simplicitas simplicitate divina, nam si daretur alia, quæ neque distinctionem haberet ex natura rei, neque compositionem ex natura rei, & sic cogitaretur sine vlla compositione, maior cogitaretur, & maior esset simplicitas, quam ab hæretico cogitaretur, quia illa est maior simplicitas quæ minus habet compositionis: ergo illa simplicitas quæ excogitatur ab hæretico non est divina, verè, & realiter sed ficta, & illa erit vera, quæ à catholicis concipitur, & tota ratio est, quia est maior quæ concipitur à catholicis quam quæ concipitur à tali hæretico: sed à nobis concipitur maior identitas in Deo, quam ab Scotistis ex eo quod illi ponunt identitatem admixtam alicui distinctioni, & nos ponimus identitatem inter absoluta prædicata non solum cum minori distinctione, sed potius sine vlla à parte rei: ergo nostra est ponenda in Deo, & non quæ excogitatur ab Scotistis; nam Deus vt ponitur ab Scotistis non est summe idem, neque omnidem, nec maior omni alio qui excogitari potest, ac proinde non est infinite perfectus.

Dices Deum non esse capacem illius identitatis provt excludit omnem distinctionem etiam ex natura rei, ratione cuius incapacitatis etiam si non habeat omnimodam identitatem, vt à nobis ponitur esse summum Deum in ratione idem, & summe perfectum, quapropter maxima esset confusio inquit Scotistæ, si Deus nullam haberet distinctionem, ne igitur confusio detur inter attributa divina, dicendum est identitatem divinam non expellere distinctionem ex natura rei.

Sed contra primo, quia ratio entis vt sic quæ formalissime datur in Deo, & quæ per vos distinguitur ex natura rei à differentia increati, ita est eadem vt in se ipsa nullam habeat distinctionem etiam ex natura rei, quia ratio illa entis provt distinguitur à quacumque differentia contrahente illam, est omnino irresolubilis in duos conceptus, quia est simplicissima vt ipsi Scotistæ docent; nam licet rationem entis, & alias rationes inferiores distinguant ex natura rei inter se, & ab ipso ente, nihilominus in ipsa vltima ratione entis nullam ponunt distinctionem ex natura rei: ergo iam datur aliqua perfectio in Deo quæ in se ipsa nullam habet distinctionem ex natura rei. Præterea modus metaphysicus, seu vt melius loquar, differentia, seu formalitas increata contrahens

hens rationem entis in Deo, quia est ultima ratio distinguendi Deum à creaturis est simplicissima, & summe ac omnino eadem in seipsa, sine ulla distinctione, ex natura rei in sententia Scoti; rationem tribuit Scotus, quia differentia ultima ex eo quod talis sit, est irreducibilis in plures formalitates, ne detur processus in infinitum inter distinctiones ex natura rei, & etiam quia talis differentia non esset ultima, siquidem daretur in illa ratio superior, & inferior, &c. atqui talis differentia increata formaliter est in Deo essentialiter constituens Deum in esse entis increati, & infiniti.

6 Ultimo in Deo datur actus liber voluntatis, quo decrevit creare mundum, &c. & actus necessarius quo se amat naturaliter Deus, & quo Pater, & Filius producant Spiritum sanctum, & hi actus sunt perfectiones divinae, & nihilominus non distinguuntur ex natura rei in sententia Scoti, & Scotistarum in quo Scotus, & Scotistae opponuntur Cajetano, asserenti actum liberum addere supra necessarium formalitatem distinctam ex natura rei, ab actu necessario: sed Deus per vos nullam habet imperfectionem aut confusionem inter actum liberum, & necessarium in ratione increati, seu indifferentia ultima, & in ratione entis, ex eo quod habeat omnimodam identitatem formalem à parte rei excludentem omnem, & quancumque distinctionem etiam ex natura rei inter illas perfectiones, & formalitates, & in ipsis, & in essentia illarum.

47 Ergo similiter nullam habebit confusionem aut imperfectionem, sed potius summam, & infinitam perfectionem, ex eo quod inter absoluta prædicata ita habeat omniidentitatem, ut ratione illius excludat omnem distinctionem, & quancumque sive minimam sive realem, sive ex natura rei.

48 Secundo contra, quia impossibile est ut aliquod subiectum sit incapax alicuius prædicati, & formalitatis quam de facto habet, quia ab actu ad potentiam evidens est consequentia, sed Deus de facto habet inter actum liberum, & necessarium ita summam identitatem ut excludat ab illis omnem distinctionem sive realem, sive ex natura rei; item in voluntate divina non distinguitur ex natura rei formalitas amandi, & odio habendi, & nihilominus tales perfectiones reperiuntur in Deo, imo ratio principij quæ datur in Patre, & quæ datur in Filio respectu Spiritus sancti non distinguuntur ex natura rei, quia est una ratio formalissima principij.

49 Item in ipso intellectu divino ratio cognoscendi, seu scientia simplicis intelligentiæ, & scientia visionis; hoc est scientia libera, & necessaria non distinguuntur ex natura rei, ac proinde datur omnimoda identitas inter tales formalitates, & idem est de formalitate entis in se ipsa, & informalitate increati considerata respectu sui ipsius, in quibus datur omnimoda identitas de facto sine ulla distinctione.

50 Ergo falsum est dicere Deum esse incapacem omniidentitatis seu summæ identitatis, ut à nobis ponitur, excludentis omnem, & quancumque distinctionem etiam formalem ex natura rei, imo absolute dicendum est Deum esse omnino capacem ita summæ identitatis, ut excludat omnem distinctionem, & quia secundum Concilium Nicensum, & Sancti Ecclesiæ Doctores in Deo idem est esse ac posse Deum, quia capax est talis identi-

tatis, de facto habet illam in omnibus formalitatibus absolutis, quia si semel habet hanc identitatem inter aliquas perfectiones, signum evidens est habere illam non esse aut imperfectionem aut confusionem; sed ex alio capite habere identitatem summam, ut excludat omnem distinctionem, est tanta perfectio ut alia maior ea excogitari non posset, & indicat in Deo infinitam perfectionem; imo, & opposito modo habere identitatem dicit imperfectionem, & limitationem ut patet ex dictis: ergo tam excellens identitas concedenda est in Deo inter absoluta excludens omnem, & quancumque distinctionem.

Tertio contra, quia ex eo quod aliquod subiectum non sit capax alicuius maioris perfectionis non debet dici summus, & infinite perfectus in ea ratione, v.g. ex eo quod Angelus non sit capax ex natura sua tantæ simplicitatis, ut excludat omnem compositionem sive ex natura rei, sive modalem non debet dici summe, & infinite simplex; item ex eo quod homo sit incapax completæ spiritualitatis aut sapientiæ infinitæ, ex eo quod habeat aliquam spiritualitatem, & aliquam sapientiam non potest dici summe sapiens, & summe spiritualis, & ratio à priori est, quia summa, & infinita ratio non est illa quæ cum sit aliqua, est incapax maioris, alias si Deus esset incapax infinite scientiæ, dum tamen haberet aliquam posset dici summe, & infinite sapiens, quod est falsum, quia ex hoc principio colligeretur quancumque creaturam esse summam in quocumque prædicato essentiali, ex eo quod sit incapax alterius maioris, & sic Angelus esset summe, & infinite intellectivus, summe, & infinite volitivus, summe, & infinite sanctus, quæ omnia sunt summa absurdum.

Ad rationem igitur summitatis duo requiruntur quando summitas est omnimodo perfecta, primum ut in ea ratione habeat, & sit capax omnis perfectionis sine imperfectione quæ datur in illo genere.

Secundo ut ita sit pura talis perfectio ab opposita ratione, ut nihil habeat admixtum alterius sibi oppositæ, quod manifeste patet in summa perfectione divina, quæ ideo talis est ut contineat omnem, & quancumque perfectionem sine imperfectione, & excludat omnem, & quancumque imperfectionem, & idem est de sapientia divina, iustitia, &c. quare si Deus, aut non haberet, aut non esset capax omnis perfectionis, & ideo necessario requireret aliquam imperfectionem oppositam omni perfectioni, nullo modo diceretur summe perfectus, summe sapiens, summe idem, imo propter illas rationes absolute dicendus esset incapax summæ perfectionis, potius quam summe perfectus, & summe sapiens.

Ergo si per vos inter absoluta, Deus non debet omnem gradum identitatis realem, & ex natura rei excludendo omnem distinctionem ex natura rei, sed potius est incapax omnimodæ identitatis continentis omnem identitatem, ratione cuius habet distinctionem ex natura rei, potius dicendus est incapax summæ, & infinitæ identitatis, quam summe idem habens summam, & omniidentitatem, ac proinde appellandus est Deus limitatus, & imperfectus in ratione identitatis, sicut si in Deo non daretur omnes gradus sanctitatis ratione propriæ incapacitatis, ac proinde concederetur, aliquem gradum culpæ vel peccati, non diceretur ratione talis incapacitatis summe,

Quaest. Vltima, vtrum ens praescindatur. 205

summe, & infinite sanctus sed potius diceretur limitate, & imperfecte sanctus.

55 Vltimo contra, quia tunc datur confusio quando datur multitudo, & pluralitas sine ordinat- qui attributa divina non sunt plura neque multa à parte rei sine ordine: sed potius ratione identitatis summae sunt una simplicissima perfectio: ergo nullo nullo modo ratione talis identitatis potest dari confusio in Deo ut videre est in actu libero, & necessario Dei, in quibus ratione identitatis excludentis omnem distinctionem etiam ex natura rei nulla datur confusio, quia nulla datur pluralitas sine ordine, itaque ad confusio- nem duo requiruntur, & inordinatio, & plurali- tas; unde confusio opponitur pluralitati ordi- natae, minime autem opponitur simpliciter aut omniidentitati; sed potius Deus ex eo quod sit omnino idem sine vlla pluralitate est incapax tum confusionis, tum ordinationis oppositae con- fusioni, sicut quia Deus est spiritualis, & immu- tabilis est incapax tenebrarum, & incapax lucis oppositae tenebris; unde male argueretur dicendo Deus non habet lucem corpoream: ergo habet tenebras sibi oppositas; nam deberet probare qui sic argueret, Deum esse capacem lucis, & carere illa quia tenebrosus est id quod est capax lucis, & non habet illam.

56 Sic similiter male argueretur qui diceret, Deus est summe idem in absolutis, ita ut excludat om- nem distinctionem sive realem sive ex natura rei: ergo habet confusionem, mala enim est haec argu- mentatio, quia deberet probare potius habere Deum pluralitatem, & distinctionem inter abso- luta, & praeterea deberet tendere talem pluralita- tem esse sine ordine ut colligeretur dari confusio- nem in Deo.

57 Quapropter tantum abest ut ex summa identi- tate probari possit confusio inter absoluta praed- cata, quin potius evidenter demonstretur inca- pacitas omnino tum ad confusionem, tum ad ordi- nationem oppositam confusioni, quia talis ordi- natio petit multitudinem ordinatam quae nullo modo datur inter absoluta praedcata.

58 Exemplo manifesto demonstratur ex eo quod nulla datur distinctio realis, seu realiter inter ab- soluta praedcata Dei, nullo modo potest argui di- cendo: ergo datur confusio realis & realiter inter talia attributa quin potius debet argui dicendo: ergo inter absoluta datur incapacitas confusio- nis realis, & realiter ex eo quod Deus ratione ta- lis identitatis realis sit incapax multitudinis ordi- nabilis, & inordinabilis: ergo similiter ex iden- titate omnimoda in omni genere, non debet argui confusio, sed potius omnimoda incapacitas con- fusionis in omni genere, quia datur omnimoda in- capacitas multitudinis, quae necessario requiritur tum ad confusionem, tum ad ordinationem illi oppositam.

59 Igitur quod recte colligetur, est quod in Deo nullo modo à parte rei sunt distincta, & plura praedcata absoluta, sed vnum simplicissimum omnino idem, quod summam & infinitam perfe- ctionem indicat in Deo excludentem omnem im- perfectionem, quae daretur in ipso ratione omnis, & cuiuscumque distinctionis sive realis sive ex na- tura rei.

60 Declaratur amplius, si aliquis poneret tres re- lationes divinas, aut tres personas increatas sine ordine illo mirabili quem habent prima, secun- da, & tertia Patris à nullo producti, Filij producti

per intellectum à Patre, Spiritus Sancti proceden- tis à Patre, & Filio per voluntatem, sine dubio tunc posset colligi confusio inter divinas perso- nas, quia supponendo esse plures, ponuntur inor- dinate aut sine ordine.

61 Contra vero, si aliquis haereticus negaret tres per- sonas realiter distinctas, & diceret, tres quas nos damus non esse plures; sed unicam omnino eandem, sine vlla distinctione sive reali, sive ex natura rei: ad hoc ut Catholicus Theologus pru- dens convinceret huiusmodi haereticum, non de- beret arguere dicendo: ergo datur confusio in per- sonis divinis, quia iure quidem optimo irrideret haereticus talem Catholicum argumentum, imo pos- set haereticus dicere tantum abesse ut ex unica persona arguatur confusio, quin potius arguitur recte incapacitas confusionis, quia ex vi unitatis, & identitatis omnimoda inter divinas personas tollitur multitudo quae necessario requiritur ad confusionem.

Item, si tua solutio valeret, posset optime Ethni- cus dicere dandos esse plures Deos, & non asse- tendum dari solum vnum omnino eundem sine vlla distinctione sive reali sive ex natura rei, quia per te ex eo quod nulla datur distinctio sive rea- lis sive ex natura rei attributorum absolutorum; sed potius summa identitas unitas, & simplici- tas eorum, datur confusio attributorum eorumdem: sed nulla datur distinctio Deorum; sed potius summa identitas unitas, & simplicitas Dei: er- go datur confusio per vos; sed haec est monstruo- sa, & falsissima argumentatio: ergo similiter fal- sa erit argumentatio vestra quia ex summa identi- tate attributorum excludent omnem, & quam- cumque distinctionem ex natura rei colligitur da- ri confusionem attributorum.

62 Dices, ex nostra solutione colligi non solum negandam esse omnem distinctionem Deo inter attributa realem, & ex natura rei; sed etiam vir- tualem, ac per aequivalentiam quae vera distinctio est.

63 Sed contra manifeste, quia distinctio virtualis, aut per aequivalentiam solum est summa identitas Dei aequivalens distinctioni simpliciter formali. Unde tantum abest ut haec distinctio per aequiva- lentiam, aut virtualis debeat excludi à Deo qua- tenus est summe idem, quin potius petatur à sum- ma perfectione, & illimitatione infinitae identita- tis Dei; nam ex eo quod talis identitas est sim- plicissima, & unitissima sine vlla distinctione actuali petit ut Deus aequivaleat pluribus distin- ctis, quae aequivalentia non opponitur identitati summae quia non est proprie distinctio, sed aequi- valentia ad distinctionem; Si enim esset proprie distinctio actualis, etiam minima opponeretur summae identitati divinae, ac proinde excludere- tur sine dubio omnino à Deo, quia duo opposita absoluta in Deo, neque in minimo gradu compa- riuntur in Deo propter summam perfectionem at- tributi absoluti existentis in Deo in summo gradu perfectionis.

64 Exemplo demonstratur, quod enim formaliter habeat Deus successionem in sua actu duratione, etiam minima sive realem sive ex natura rei arguit imperfectionem in Deo, ratione cuius, & propter summam simultatem, & permanentiam divinae eternitatis debet excludi à duratione divina, & ni- hilominus aequivalentia successionis aut virtualis successio nullo modo est excludenda à Deo, quia haec potius arguit summam perfectionem, in di-

C c 3 vna

vina simultanea, & indivisibili perfectione divina eternitatis quam aliquam imperfectionem, & ideo non opponitur tali eternitati omnino permanenti; sed potius est summa perfectio illius ratione pure actualitatis quae reperitur in tali aequivalenti successione, prima autem formalis successio etiam minima pugnat cum infinita perfectione divina, & ideo omnino excludenda est à Deo; deinde divisibilitas formalis, aut extensio formalis in loco pugnat cum indivisibilitate, & in extensione formali divina, & ideo extensio formalis seu divisibilitas formalis excluditur à Deo, non autem extensio per aequivalentiam, aut virtualis, quia hæc nullo modo opponitur formali inextensioni, & indivisibilitati divinæ.

66 Ergo similiter omnis, & quaecumque distinctio formalis actualis etiam minima sive realis sive ex natura rei pugnat cum omni identitate, & summa perfectione illius, & ideo excluditur à Deo inter absoluta omnis, & quaecumque distinctio sive realis sive ex natura rei formalis, & actualis; contra vero, quia distinctio virtualis seu per aequivalentiam non est actualis neque formalis, non solum non pugnat cum summa identitate omnimoda divinæ, sed potius est perfectio illius, quia in Deo non solum est perfectio esse summe idem, sed etiam aequivalere distinctis non solum ex natura rei; sed etiam realiter, ut videre est in actibus liberis, & necessariis divinis, qui licet non habeant distinctionem ex natura rei, habent tamen distinctionem virtutalem per aequivalentiam, ex eo quod licet non distinguantur eo modo quo differunt formaliter actus necessarii, & liberi creaturarum, nihilominus aequivalent illis indistinctione, & ideo eadem entitas divini actus est libere, & necessaria perfectiori modo quam actus voluntatis creatæ sunt liberi, & necessarii in creaturis.

67 Quapropter, si actus liber, & necessarius in divinis nullam haberent distinctionem, neque formalem, neque virtutalem aut per aequivalentiam, nullo modo possent esse una simplex unitas quæ simul sit libera, & necessaria.

68 Præterea, quia omnis libertas actus petit indifferenciam, & contingentiam ad essendum vel non essendum, quæ contingentia in creaturis est formalis, ita ut actus liber Dei possit esse, & definire esse formalissime, quia autem illa ut est in creaturis dicit imperfectionem, nullo modo datur in Deo; datur tamen in ipso contingentia ad essendum, & non essendum per aequivalentiam, & modo quo eam late explicuit materia de prædeterminatione, quæ aequivalentia est summa perfectio in divina libertate.

69 Ergo similiter erit summa perfectio omnidentitatis divinæ quod illa aequivalet pluribus, & infinitis distinctionibus: unde tantum abest quod illa excludatur à summa identitate Dei, & opponatur illi, quin potius necessario erigatur ab illa ex vi suæ infinitæ perfectionis.

SVBSECTIO II.

Secunda principalis ratio ponitur.

70 **S**I in Deo distinguerentur ex natura rei formaliter ratio entis, & differentia increata, daretur vera, & formalis compositio ex natura rei inter tales rationes: sed in Deo nullo modo po-

test dari aliqua vera, & propria compositio formalis à parte rei secundum fidem catholicam: ergo in Deo non distinguuntur ex natura rei formaliter ratio entis, & ratio increati, neque vlla attributa absoluta inter se: consequentia est evidens supposita maiori, & minori; minor est certissima secundum fidem, & lumini naturali nota. Prima pars definita est in Concilio Florentino Constantinopolitano. Constantiensis, & in Concilio Lateranensi cap. firmiter, de summa Trinitate, ubi decernitur Deum esse summe, & omnino simplicem sine aliqua compositione, etiam minima, de quo latissime Doctores agunt i. p. agendo de simplicitate divina, quibus remitto Lectorem. Secunda pars de evidentia huius simplicitatis excludentis omnem, & quaecumque compositionem evidenter à me demonstratur in metaph. tractatu de Deo.

Maiores, in qua est tota difficultas, sic probatur, 71 quia nihil aliud est in bona metaphysica compositio ut sic, nisi distinctorum unio ut sic, v. g. compositio realis realiter est distinctorum realiter unio, & compositio modalis est distinctorum modaliter unio, imo, & compositio rationis, est unio distinctorum per rationem; sed per vos ens, & differentia increata habent distinctionem ex natura rei in Deo, & uniuntur ad constituendum unum Deum: ergo vere, ex natura rei componunt Deum in esse entis increati.

Hæc consequentia sic probatur, quia ubi est 72 ratio formalis alicuius effectus, vel quasi effectus formalis, datur talis effectus vel quasi effectus, saltem in universaliissima ratione: sed distinctio in re vera ut sic cum unione, & constitutione, aut coniunctione est ratio formalis compositionis, & hæc datur in Deo ex natura rei formaliter: ergo in Deo datur compositio ex natura rei vera.

Dices verum esse quod datur in Deo distinctio 73 ex natura rei, non tamen dari compositionem ex natura rei, quia non datur unio inter tales rationes formales.

Sed contra manifeste, quia illæ formalitates 74 erunt ex natura rei divise, & discrete: ergo ex natura rei non constituent unum Deum in esse unius Dei, & entis increati formalissime; patet hæc consequentia, quia ad hoc ut constitutiva constituent unum in ea ratione qua illud constituent, debent habere indivisionem & unitatem, quia nemo dat quod non habet, alias in effecta formali daretur aliqua formaliter, & non daretur nec contineretur in ratione formali formaliter constituyente tale constitutum, quod esse omnino falsum late supra demonstravimus.

Sed illæ rationes constitutivæ Dei, ex natura 75 rei non habent unitatem, sed potius divisionem, & discretionem: ergo ex natura rei non possunt constituere unum Deum: sed potius constitutum per illa erit unum discretum, & plura simpliciter: atqui Deus neque realiter, neque ex natura rei est plura simpliciter, & unum per accidens; sed potius ex natura rei est unus: ergo constitutiva eius habent unitatem ex natura rei; sed non habent unitatem identitatis ex natura rei, cum potius per vos habeant distinctionem ex natura rei: ergo habent unitatem unionis, & compositionis, quia non datur medium inter unitatem identitatis, & unitatem compositionis in subiecto quod est unum.

Dices non habere unitatem compositionis, quia hoc dicit imperfectionem.

Sed